

PERIFER VENKATETER UR ETT PATIENTPERSPEKTIV

Alexander Weman¹, Specialistsjuksköterska, forskarassistent, **Helene Andersson**³, Leg ssk Med Dr, **Johan Ursing**³, Läkare, Docent, **Margareta Westerbotn**^{1 2}, Lektor, Docent.

¹Institutionen för Omvårdnad, Sophiahemmet Högskola. ²Institutionen för Klinisk forskning och Utbildning, Södersjukhuset, Karolinska Institutet (KISÖS). ³Institutionen för Kliniska Vetenskaper, Danderyd sjukhus, Karolinska Institutet (KIDS).

Slutsats

Patienter inom slutenvården har i stor utsträckning haft minst 1 PVK under sin vårdtid.

Majoritet av deltagarna (63%), upplevde någon form av besvär från sin PVK, under sin vårdtid. Armvecket och händerna är dominerade placerings platserna.

Fem deltagare uppgav i djupintervjuer, att de påpekat för personalen om smärta/ömhet från sin PVK, trots detta inte erhållit någon åtgärd.

Patient med PVK och pågående tromboflebit vid insticket. Patienten hade uppgett för personalen att det gjort ont vid administrering av läkemedel, trots detta ej erhållit någon åtgärd.

Bakgrund

Perifera venkatetrar (PVK) används dagligen för injektioner, infusioner av läkemedel och för nutrition på patienter. PVK utgör en risk för att drabbas av vårdrelaterade infektioner (VRI) i form av lokala infektioner, sepsis och död.

Forskning visar att risken för komplikationer av PVK är 10-50%, men samtidigt att dokumentationen kring PVK brister, vilket gör det svårt att veta exakt hur många komplikationer som faktiskt uppstår. En pågående studie visar preliminärt att 15-20 procent av antalet fall med diagnosen staphylococcus aureus sepsis med okänd orsak, kan härledas till att patienten haft en PVK. Frågeställning: Hur stort är antalet komplikationer relaterade till PVK? Kan patientens perspektiv inom ämnet ge oss ledtrådar till varför komplikationer uppstår och hur allvarliga komplikationerna är?

Syfte: Syftet var att ur ett patientperspektiv beskriva patientupplevelsen av eventuella besvär efter att ha haft en PVK under sin vårdtid och efter hemkomst.

Metod

En deskriptiv tvärsnittsstudie med totalt 200 deltagare >18 år som vårdats inläggande på sjukhus minst 2 dagar. Studien genomförs parallellt inom en annan studie:

I) Besvarande av digital enkät (n=200) och kvalitativa djupintervjuer (n=50)

Dataanalys: Statistisk beskrivande analys av enkäter och manifest innehållsanalys av intervjuerna.

Studien är godkänd av **EPM, Dnr: 2021-01159**

PVK där förbandet är blött på grund av att läkemedel rinner ut på insidan av förbandet. Instickstället är smetigt och pvkn är inte märkt. Enligt patienten har den suttit i minst 4:a dygn.

Resultat

Preliminära resultat visar att majoriteten deltagare vårdades i 3–4 dygn på vårdavdelning. Åldersfördelningen var 30–90 år (m=30–69) Könfördelningen var man (n= 63), Kvinnor (n=36).

Deltagarna hade haft minst 1 PVK (52%) under sin vårdtid följt av (43%) som haft mellan 1-3, endast (5%) av deltagarna uppgav att de haft 3 PVK eller flera.

Majoriteten av deltagarna (63%) upplevde någon form av besvär från sin/sina PVK under vårdtiden. Ömhet/smärt/värk från insticksområdet var det dominerade symtomet med (27%), därefter följt av rodnad vid insticksområdet,(10%).

Flertalet deltagare uppgav i intervjuerna att de haft PVK från tidigare avdelning/akuten som inte personalen vetat om eller använt. En deltagare uttryckte *”jag fick en på akuten, i vänstra armvecket, men jag minns inte att dom använda den någon gång.”*

Både i enkäterna samt i intervjuerna framkom det att deltagarna påpekat smärta eller problem från PVK, men att det inte resulterade i någon åtgärd från personalen. En deltagare uttryckte *”När jag sa att det gör ont här, då sa hon bara, det kan vara så ibland. Dagen efter var det helt rött i armvecket”*

Patient som vårdats flera dygn och har 3 PVK insatta. Den i vänster armveck fungerar inte längre enligt patienten.

Observera att studien är pågående och resultaten därför endast preliminära.

Vill du veta mer om studien?

Kontakta mig gärna alexander.weman@regionstockholm.se